

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2002 йил 11 январь жума
Сотувда эркин нархда № 8 (2836)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Қирқ хунарли йигит

«Бир йигитга қирқ хунар оғ», дейишади. Бу гап гўё Бухоро шаҳридаги «Р. А. Бақоев» ёпиқ ҳиссадорлик жамияти аъзоларига аталгандай. Негаки, бу корхонада ишловчи ҳар бир йигит чилангар, пайвандловчи, рассом, диванчи каби бир неча касб эгасидир. Шу боис уларнинг қўлида сайқал топган темир дарвозалар, металл чамбарларни бамисоли санъат асарлари сифатида баҳолаш мумкин. Агар турли нақшлар билан безатилган буюмлар бугунги кунда Эроннинг Ўзбекистондаги элчихонаси, Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи, Шуртан газ-кимё мажмуи, Берлиндаги Ўзбекистон элчихонаси, шунингдек, 90 дан ортиқ банклар, лицей ва коллежларнинг ҳовлиларига ўзгача чирой баҳш этиб турганини айтсак, фикримиз муболағга эмаслигига ишонасиз.

СУРАТДА: пайвандловчи Алишер Шерназаров.
Собир ЗУФАРОВ (ЎЗА) олган сурат.

Мамлакатимизда баркамол авлод тарбиясига устувор вазифа сифатида эътибор қаратилмоқда. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ кадрларни узлуксиз соғломлаштириш тизими ишлаб чиқилди, бугунги кунда ўқувчи ва талабалар спортга кенг жалб қилинмоқда.

Барча ўсмир спортга жалб этилганми?

Пойтахт ёшлари ўртасида спортни ривожлантириш ва оммавийлаштириш борасидаги бу имкониятлардан қандай фойдаланилган? Тошкент шаҳар ҳокимлигида бўлиб ўтган мажлисда ана шу масала муҳокама этилди. Унда туман ҳокимлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари мутасаддилари, банк раҳбарлари, «Маҳалла» жамғармаси ҳамда «Қамолот» ижтимоий ёшлар ҳаракати вакиллари иштирок этди.

Тошкент шаҳар ҳокими Р.Шоабдурахмонов бошқарган мажлисда қайд этилганидек, ҳозир пойтахтимиздаги умумий ўрта таълим муассасаларида 400 минг нафардан зиёд ўқувчи юм олаётир. Бироқ уларнинг аксарияти жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланмайдилар. Ҳолбуки, нафақат таълим жараёнида, балки ёшларнинг буш вақтларида ҳам уларни жисмоний тарбияга кенгроқ жалб этиш, шу мақсадда спорт мажмуалари моддий-техниканга базасини янада ривожлантириш, бунда хомийлар кўмагидан кенг фойдаланиш бугунги кундаги асосий вазифалардан биридир.

Шу мақсадда спорт турлари бўйича шаҳар федерациялари ишини фаоллаштириш зарур. Оммавий спорт турларига ўсмирларни ёши бўйича йўналтириш бу борала муҳим аҳамиятга эга. Бу эса кадрлар тайёрлашни яхшилаш, маҳаллалар ҳудудидидаги спорт иншоотларидан унумли фойдаланиш ва оммавий спорт турларини ривожлантиришни тақозо этади. Мажлисда ана шу масалалар юзасидан амалий чора-тадбирлар белгиланди.

Назозат УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири.

Катта гуруннга тупланишди

Меҳнат ва уруш фахрийлари ҳар беш йилда катта гурунгу-курултойга тупланишади. Фарғоналик фахрийларнинг бу йилги анжумани «Нуроний» жамғармаси вилоят бўлими раиси Усмонови Бегматовнинг ҳисоботи билан бошланди. Унинг маърузасида асосий эътибор эришган ютуқлардан кўра фойдаланилмаётган имкониятлар таҳлил қилини, миллий истиқлол мафқураси, ёшлар тарбияси, қарияларнинг жамиятдаги ўрнига қаратилди. Бу долзарб вазифаларнинг ечимини Юрбошимизнинг томонидан эълон қилинган «Қарияларни қадрлаш йили» талаблари нукта-назардан кўриб чиқишди.

Набижон СОБИР,
«Жалқ сўзи» мухбири.

«Ўзкимёсаноат» хусусийлаштирилмоқда

Буюк Британиянинг «Максвелл стамп» маслаҳат компанияси Ўзбекистон кимё саноатининг корхоналари — «Қўқонспирт», «Андижон биокимё заводи», «Аммофос» оқиқ турдаги акциядорлик жамиятлари, «Электримёсаноат», «Навоийазот» ишлаб чиқариш бирлашмаларини диагностика текшириш, баҳолаш, шахсий хусусийлаштиришга тайёрлаш ва хорижий инвесторни топшиш бўйича молиявий маслаҳатчи сифатида иш бошлади.

Давлат мулкни бошқариш ва табиқорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси матбуот маркази ЎЗА мухбирига хабар беришча, «Ўзкимёсаноат» давлат акциядорлик компаниясида шу муносабат билан учрашу ўтказилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш ва табиқорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, «Ўзкимёсаноат» давлат акциядорлик компанияси, Корхоналарни шахсий хусусийлаштириш бўроси ва молиявий маслаҳатчи «Максвелл стамп» вакиллари иштирок этди. Молиявий маслаҳатчи республикамиз Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги томонидан рўйхат-

ларига айлантириш қўзда тутилган. Улар орасида «Ўзкимёсаноат» давлат акциядорлик компанияси тузилмасига кирадиган юқорида қайд этилган кимё саноатининг корхоналари ҳам бор. «Қўқонспирт» оқиқ турдаги акциядорлик жамияти ва «Андижон биокимё заводи» оқиқ турдаги акциядорлик жамияти акциядорларнинг 45 фоизи, «Аммофос» оқиқ турдаги акциядорлик жамияти, «Электримёсаноат» ва «Навоийазот» ишлаб чиқариш бирлашмалари акциядорларнинг 49 фоизи хорижий инвесторларга сотилиши лозим.

Мазкур корхоналарни хусусийлаштириш лойиҳаси яқка тартибда хусусийлаштириладиган объектлар рўйхати-га киритилди. Ушбу объектларни молиялаштириш Жаҳон банкининг корхоналарни институционал ривожлантириш учун берган қарз маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

(ЎЗА).

ЎЗБЕКИСТОН ГЛОБАЛ ХАВФСИЗЛИК ЙЎЛИДА

Сир эмаски, бугун глобал хавфсизлик ва барқарорлик йўлида том маънода жонбозлик кўрсатётган давлатлар қаторида Ўзбекистон номи ҳам тез-тез тилга олинмоқда. Ўзбекистоннинг минтақа хавфсизлиги, Афғонистон муаммоси, қурол-яроғ ва наркотик моддалар контрабанда-си, терроризм, диний экстремизмга қарши кураш борасидаги қарашлари нечоғли тўғри эканини вақтинчи ўзи ботиб исботлаётир.

Бугуннинг гапи

Хусусан, Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг Афғонистонда узоқ йиллик уруш туғайли туланиб қолган қурол-яроғлар билан боғлиқ муаммони ҳал этиш борасидаги фикрлари ҳам халқроқ сиеъатчилар томонидан юқори баҳоланмоқда. Ушдан хийла вақт муқаддам эса, давлатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Афғонистон ўртасидаги Дўстлик кўпригини очишга қарор қилганди. БМТ Бош қотиби Кофи Аннан бунинг учун мамлакатимиз раҳбарига алоҳида миннатдорлик ҳам билдирди.

Аввало, кўприк очилганининг қандай аҳамияти бор, деган саволга имкон қадар жавоб беришга уриниб кўрсак. Мамлакатимиз раҳбари айтганидек, бу биринчи галда катта сиесий воқеа бўлди. Ҳақиқатан ҳам, масаланинг ижтимоий-сиесий аҳамияти улкан. Аммо юқоридаги саволга жавоб топиш учун унинг айрим жиҳатларигагина разм солиш kiffoяйдир.

Кўприк очилгани билан Афғонистонга сув ва ҳаводай зарур инсонпарварлик ёрдами, озиқ-овқатни энг қулай ва арзон йўл орқали етказиб бериш имконияти пайдо бўлди. Халқроқ ташкилотлар маълумотларига кўра, бугун Афғонистонда 7 миллион киши очлик беғасидада турибди. Тахминан 18-20 миллион нафар мамлакат аҳлининг эса бирортаси тўйиб овқат емайди. Соғлиқни сақлаш, доридармон масаласи ҳам аянчи аҳволда. Болалар ўлими ва ногиронлар сонини бўйича эса Афғонистон дунёда энг юқори ўринлардан бирини эгаллайди.

Кўприкнинг очилгани бир томондан Афғонистон халқига зарур ёрдамни имкон қадар тезроқ етказишга хизмат қилса, иккинчи томондан халқроқ ташкилотлар учун ҳам вақт ва маблағни тежаш имконини беради. Шунинг ҳам урушдан кейинги Афғонистонни тиклаш учун халқроқ ташкилотлар миллиардлар доллар сарф-ҳаражат қилиши турган гап. Мутахассисларнинг ҳисоб-қисобларига қараганда, мамлакатни бутунлай қайта тиклаш учун 20 миллиард АҚШ доллари керак бўлар экан.

Айрим халқроқ сиеъатчилар бундан бир мунча вақт бурун Афғонистон учун биринчи галдаги масала бу — муваққат ҳукумат тузиш ва мамлакатда тинчлик ўрнатиш, деган фикрни билдиришган эди. Бонда бўлиб ўтган музокаралар самараси ўлароқ, муваққат ҳукумат ҳам тузилди. Демак, навбатдаги масала мамлакатда тинчлик ўрнатиш. Лекин аҳоли қўлида, турли гуруҳлар ихтиёрида қолган катта миқдордаги қурол-яроғ муаммоси ҳал этилмас экан, тинчлик ўрнатиш борасидаги ҳар қандай даъво қуруқ галгилгича қолиб кетаверади. Мазкур муаммо узил-кесил ҳал этилмас экан ангидан-анги қуролли тўқнашулар хавфи йўқолмайди. Бу эса уруш ва хунрезликлардан безиб, ўз она юртини ташлаб кетган миллионлар афғон муҳожирлари хали-вери ватанига қайтмайди, деган гап. Маълумки, афғонистонлик муҳожирлар дунёда сон жиҳатдан энг юқори ўринда туради. Уларнинг сонини тахминан олти миллион атрофида. Бу қарий бир мамлакат аҳолисига тенгдир.

Афғонистонда тинчлик ўрнатилишининг мазкур мамлакат Ёхуд Марказий Осиё минтақаси учун аҳамияти ҳақида ортиқча изоҳга ҳожаат йўқ. Айни пайтда бунинг дунёдаги бошқа давлатлар ва минтақалар, умуман, глобал хавфсизлик учун ҳам аҳамияти беқиёс. Аввало, бутун дунё учун катта таҳдид саналган халқроқ терроризм ўчоқлари йўқолади. Иккинчидан, халқроқ қурол-яроғ контрабанда-сига қарши жиддий зарба берилади. Ва ниҳоят, Афғонистонда тинчлик ўрнатилиши дунёда наркотик моддалар балосини даф этишда катта сиежиш бўлади. Шу ўринда, ер юзиде эстигиритилган янги опумнинг олтимси фонддан олгани Афғонистон дунёда тўғри келиши ҳақидаги маълумотларни яна бир қарра эслаб ўтиш жоиз.

Бугун халқроқ миқдесада урушдан кейинги Афғонистон иқтисодий ва халқ ҳаётининг тиклаш, муҳожирларнинг ўз она юртига қайтарини, мамлакатда давлатчилик асосларини қайта шакллантириш сингари муҳим масалалар устида қизгин баҳслар давом этапти. Мамлакатда тинчлик ўрнатилмасдан, буларнинг бирортасини амалга ошириш мумкин эмаслиги кундай равшан. Демак, энг асосий гап яна тинчлик ва барқарорлик масаласига келиб тақалади. Мамлакатимиз раҳбари халқроқ ҳамжамини эътиборини Афғонистондаги қурол-яроғ муаммосини имкон қадар тезроқ ҳал этиш масаласига қаратаётганининг асл моҳияти ҳам ана шундайдир.

Фарҳод АРЗИЕВ,
«Жаҳон» АА ширкловчиси.

Бирор жамоада раҳбарнинг қандайлиги ҳақида сўз қотганда беихтиёр ҳадиси шарифларда ўқиганим — «Ҳар кимга ўзига яраша раҳбар насиб этади» деган сўзлар ёдимга тушаверади. Дарҳақиқат, ҳаётдаги орзуларимизни рўбга чиқариш борасида жамоа етакчисининг ўрни беқиёсдир. Агар у меҳрибон, гамхўр, ҳар бир одамнинг ҳолатига туша оладиган бўлса, эришядаган самара ҳам шунга муносиб бўлади. Аксинча, ўз билганидан қўлайдиган, «менинг гапим — қонун» қабилида ишлайдиган амалдор (аниқроғи амалпараст) кўпларни ўзидан беэдиради, илхосини қайтаради.

Шарҳловчи минбари

ҳоким бўлди. Бу ерда ҳам ишлар юришиб етди. Туман халқи ўз етакчисига юксак ишонч билдирди. Олий Мажлисга депутатликка сайланди. Наманган тумани ви-

батта, яхши яшаш. Ишларни шу мақсадга ҳамоҳанг ташкил этиш ютуқлар қалитидир. Бу йўлга тўсиқ бўлиб муваффақиятга эришиб бўлмайди».

Халқ орузи билан яшаш. Мамлакатимизда амалга ошириладиган ислохотларнинг бош мақсади шу эмасми?! Юрбошимизнинг тун-

ҚАРИЯЛАРНИ ҚАДРЛАШ — БАРЧАНИНГ БУРЧИ

Президентимиз Ислам Каримовнинг ташаббуси билан 2002 йил мамлакатимизда «Қарияларни қадрлаш йили» деб эълон қилинди. Бу билан ҳаёт йўлида эришядаган ютуқларимизда кексаларимиз, мўтабар зотларнинг беқиёс хизмати борлигига, уларнинг оғирини енгил, ҳаётини фаровон қилиш барчаннинг бурчи эканига яна бир бор алоҳида эътибор қаратилди.

Республика «Маънавият ва маърифат» маркази Тошкент вилоят педагог ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институтини билан ҳамкорликда ўтказган

«Ёшлар онгиде қарияларни эъзозлаш ҳиссини шакллантиришининг маънавий-маърифий асослари» мавзусидаги илмий-амалий семинарда шу ҳақида сўз юритилди.

Анжуманда қарияларни эъзозлаш, уларга ҳурмат-эътибор кўрсатиш ва самимий муносабатда бўлишдек азалий қадриятларимизни, айниқса, ёшларнинг қалби ва онгига синдириш, бу фазилатларни уларнинг инсоний этиқолида айлантиришда ўқувчи ва мураббийларнинг ўрни беқиёслиги таъкидланди.

Замон ЭШОНҚУЛОВ,
ЎЗА мухбири.

РАҲБАР ТАФАККУРИ

Фалончи яхши одам, деб қўйишади баъзида. Лекин яхши раҳбар бўлиш учун яхши одам бўлишнинг ўзи kiffoя эмас экан-да. Ҳаммага бирдай яхши кўриниш учун, фикримча, иккиозламачи бўлиш керак. Ўзидан ва ўзгалардан талаб қилиб ишлайдиган, қатъиятди, қаттиққўл раҳбар юқоридаги мезонда ўлчанса, қандай баҳо олиши мумкин? Эсимда, «қайта қўриш» деб аталган замонда раҳбарни жамоа танлашиш удум бўлди. Ҳали ўз тафаккурини ўзгартариб улгурмайган одамлар айбон жойларда юмшоқ табиатли, бировга қаттиқ гапиролмайдиган беозор кишиларни сайлаб бешлашди. Бунинг отини «демократия», «ошкоралик» деб қўйдилар. Бу хатонинг жабрини эса ҳақ торди.

Мустақиллик раҳбарга эркинлик беради. Натигада ишнинг қўлини биландиган, омилкор ҳодимлар яхши томонларини намоён этиш имкони ту-

ғилди. Ношуд, ноудда раҳбарлар эса, сув юзасига қалқанча пўкакдек, эл қўлида билиниб қолди. Раҳбарнинг ўз ўрнига узуксиз қўздек мос тузиши қўллаб одамларнинг бахтинидир. Тасодиф туғайли масбул лавозимга ўтирган бошлиқ эса нафақат ўзини, айни пайтда юқори идоралар обрўйини ҳам тушириб юборади.

Наманган вилоятининг Уйчи туманида Мўминов номи жамоа ҳужалигига Рустанжон Исмаилов раис бўлибди ҳаммамнинг назарига тушди. Режалар мутасил бажаришга, энг муҳими, халқнинг кайфияти баланд. Кўп ўтмай раис қўшни Наманган туманига лоятда пешқадим ҳудудга айланди. Лекин баъзи оғизга кучи етмайдишлар «Ҳа, энди бу туман шаҳарга яқин, ишлар ўз йўлига қўйилган-да» дейишди. Рустанжон Исмаиловнинг муваффақиятлари тасодиф эмаслиги кейинроқ яна намоён бўлди. Ҳозир у вилоятнинг энг олис тумани — Пошта ҳоким. Натига нима бўлди дегн. Кўп соҳада қолоқликка тушиб қолган бу туманда иқтисодий курсаткилар тубдан яхшилангани учун йил эмас, бир неча ой керак бўлди. Биз ҳокимдан бу муваффақият сирини сўрадик. «Ҳеч қандай сир йўқ, — дейди у. — Халқнинг орузи нима? Ал-

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

20 миллиард АҚШ доллари зарур бўлади. Тоқоюда шу йилнинг 21-22 январь кунлари бўлиб ўтадиган халқроқ конференция учун Жаҳон банк томонидан тайёрланган маълумотномада ана шундай рақам қайд қилинган. Банк экспертларининг айтишларича, Афғонистон иқтисодийнинг тиклашнинг биринчи босқичида 2,3 миллиард долларга яқин маблағ керак. Афғонистон масалаларига бағишланган бу конференцияда эллинка яқин давлат ва БМТ вакиллари катта иштирок қилишди.

«Балфастда бўлиб ўтган катталик ва протестантлар тўғрисидаги натижада 14 поляниччи ва тўрт фуқаро жароҳат олган. Тахминларга кўра, бу тартибсизликларда 300 га яқин киши иштирок этган.

«Афғонистон иқтисодийнинг тиклаш учун яқин йилда

ларига қараганда, Тожикистонда юз берган кучли эллинка оқибатида уч киши қурбон бўлган, 54 киши тан жароҳати олган. Олти нафар киши эса оғир аҳволда касалхонага келтирилган. Душанбадан 100 километр узоқликда жойлашган Роғун шаҳрида 52 та ўй вайрон бўлган ва 500 киши бошланасиз қолган. Эллинка маркази Душанбадан 240 километр Шарқда жойлашган бўлиб, куч Рихтер шкаласи бўйича 7,5 балли ташкил этган.

«Кеча эрталаб Ҳиндустоннинг Гузарат штатида ҳам ер силкинши қайд этилган. Унинг кучи Рихтер шкаласи бўйича 4,1 баллига тенг бўлган. Вайронгарчилик ва қурбонлар ҳақида ҳозирча маълумот йўқ. Бундан бир йил олдин ҳам шу штатда 7,7 балли эллинка соқдор бўлган ва унинг натижасида 20 минг нафардан ортиқ киши қурбон бўлган эди.

«Интернет хабарлари асосида Салим ДЖОИЕРОВ тайёрлади.

Жараён

Хабарингиз бор, 2001 йилнинг 25 апрель куни Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» ижтимоий ҳаракати таъсис курултойи қарори билан ушбу ҳаракатга асос солинганди. Хўш, янги ташкилот ўтган қисқа давр ичида нима ларни қилишига эришди. Яхши ниятлар билан ташкил этилган ҳаракат ёшларнинг чинакам суянчи ва таянчи бўлаётганими? 2002 йилга мўлжалланган режалар қандай? Ҳаракат бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари Қўрамон ҚУРБОНОВЕВ шу ҳақда фикр юритади.

— Ҳаракатнинг Дастури кўп изланишлар, фикр ва мулоҳазаларнинг маҳсули сифатида яратилган. Унда ёшларимизни қизиқтирадиган масалалар, келажакда ташкилот олдига турган вазифалар, ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш борасида қилганидан илҳам олинган турмуш тарзини тарғиб қилиш, олий ўқув юртиларда талабалар амалга оширадиган турли таъбир ва анжуманлар, ёшлар ижтимоий фаолиятини оширишда энг муҳим вазифалар акс этган.

Ёшлар ва воқеа етмаганлар орасида жиноятчилик, диний экстремизм, тиеҳвандлик, лоқайдлик каби турли иллатларга қарши курашишда айнан ушбу Ҳаракат таъ-

ричан кучга айланиши мумкинлиги алоҳида эътибор берилган. Ҳаракат ёшларга амалий ёрдам бериши, уларнинг ҳаётида турғи йўлини танлай олишига таянчи ва суянчи бўлиши мақсадида бир қатор ишларни амалга ошириб келмоқда.

Жумладан, «Имом Ал-Бухорий» ҳаққорамоси билан ҳамкорликда Исом динининг турли муҳитлари, унинг маънавий ҳаётида турган ўрнини тушунириш буюк аجدодларимизнинг улкан меросини ёшлар ўртасида тарғиб қилиш мақсадида Тошкент шаҳри, Хоразм, Бухоро, Са-

марқанд вилоятларида қизиқарли анжуманлар ташкил этилди.

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларда миллий истиқлол гола-

ҳам иштирок этмоқда. Ўзбекистон Республикаси Касаба уюшмалари федерацияси билан ҳамкорликда барча оромгоҳларнинг мавсумга тайёргарлиги ўрганилди, энг муносиб етакчи ва

ка, футбол, волейбол бўйича спорт мусобақалари ташкил қилинди. «Биз тинчлик ис-тайми» мавзуда асфальтга расм чизиш, «Қўлтуғ бўлиш илк қадаминг», «Болалигим — пошшолгим», «Олтин тоғ», «Жажжи маликалар» кўрик-танловлари ва викториналари, «Олам болалар нигоҳида», «Моҳир кўлар» болалар ижодий кўргазмалари, болалар бадий жамоалари ва эстрада гуруҳлари чиқишлари уюштирилди. Самарқанд шаҳрида СПИД/ОИТС ва тиеҳвандликнинг олдини олиш мақсадида ЮНЕСКО халқаро ташкилоти билан ҳамкорликда 2 кунлик семинар-тренинг ташкиллаштирилди.

Уйлаيمانки, нитан даврда «Камолот» ижтимоий ҳаракатининг ёшларнинг чинакам суянчи ва таянчи бўлишига асосий пойдевор яратилди. Жойларда ёшлар билан ишлайдиган ҳаққий етакчилар танланди. Эндиликда ҳаракатининг ёшлар ҳаётига, турмуш тарзига янада чўқур кириб боришига ишонаман. Зеро, бунинг учун барча шароит ва имкониятлар етарли.

«Камолот»га сўянинг, ёшлар!

тарбиячиларни танлаб олиш бўйича зарур ташкилий ишлар амалга оширилди. Бугунги кунда алоҳида дастур асосида «Камолот» кўларда «Ўтказилиб, унинг доирасида Ҳаракатнинг дастурий ва зифаларини ёшларга кенг тушунириш мақсадида ўқув юртилари, корхона ва ташкилотларда учрашувлар, давра сўхбатлари, болалар ва ўсмирларнинг спорт ҳамда санъат фестиваллари ташкил этилмоқда.

«Мен соғлом турмуш тарзини танлайман» шiori остидаги таъбирлар доирасида ма-софага югуриш, шахмат-шаш-

Қонун лойиҳаси — муҳокамада

Сугурта — ижтимоий ҳимоя дегани

Мамлакат парламенти VII сессиясида «Сугурта фаолияти тўғрисида»ги қонун лойиҳасини биринчи ўқишда маъқуллаб, умумхалқ муҳокамасига қўйди. Лойиҳа аини пайтда мутахассислар, кенг жамоатчилик орасида катта қизиқиш уйғотмоқда. Сўхбатдошларимизнинг фикр-мулоҳазалари ҳам шундан далолат беради.

Аъзам АҲМАДАНИЕВ, «Ўзгросугурта» компаниясининг Фарғона вилояти дирекцияси директори:

— Ўзбекистон Республикасининг 1993 йилда қабул қилинган «Сугурта тўғрисида»ги Қонунда қишлоқ ҳўжалиги корхоналари, деҳқон ва фермер ҳўжаликлари билан сугуртани шартномалар иштиёрий тузилади, дейилган. Жуда тўғри. Амалда эса қатор ҳўжаликлар пул йўқлиги учун сугурта бадалларини тўлай олишмаяпти. Натижанда, режалар барбод бўлиб, тўланадиган зарарнинг ўрнини қоплаш имкони бўлмаётди. Биргина мисол: сўнгги уч йил мобайнида вилоятдаги ҳўжаликлар табиий офатлардан 10 миллиард сўм атрофида моддий зиён кўришди. Уларга бор-йўғи 1 миллиард 50

миллион сўмлик сугуртани қоплама тўланган, холос. Чунки ҳўжаликлар билан иштиёрий сугурта шартномалари тузишдан бўлса-да, маблағ йўқлиги боис сугурта бадаллари ўз вақтида ўтказилмайди. Масалан, тегишли бадаллар тўланмаганилиги боис Бешариқ туманидаги «Бешариқ» ширкат ҳўжалигида баҳорги табиий офатдан ва режа бажарилмаганилиги ҳисобидан 24 миллион 779 минг сўмлик, Данғара туманидаги «Мулкобод» ҳўжалигида 5 миллион 920 минг сўмлик сугурта маблағини олишининг имкони бўлмаётди. Анчадан бери ҳал этилмаётган бу муаммо янги қонунда ўз ечимини топса, аини мўлдоа бўлур эди.

Фахриддин ҚОДИРОВ, «Кафолат» республика давлат сугурта компания-

сининг Фарғона филиали бошлиғи:

— Компаниямиз давлат сугурта тизимидаги корхоналардан биридир. Лекин иш фаолиятимизда бу унчалик сезилмайди. Масалан, кадрлар тайёрлаш масаласини олайлик. Иқтисодий йўналишдаги олий ўқув юртиларига молия, банк, сугурта солиқ тизими учун мутахассислар тайёрлаш йўлга қўйилган. Лекин ўрта-маҳсус сугурта билими берувчи коллеж йўқ. Йилга бир марта, шунда ҳам ярим ой мудатда малака ошириш учун имконият яратилади. Янги қонун лойиҳасига «сугурта идоралари учун малакали кадрлар, мутахассислар тайёрлаш давлат эътиборида бўлади», деган банд киритилса, шунингдек, унда тўлиқ сугурталашни таъминлаш учун мажбурий сугурта шартлари, тарифларини жорий этиш Вазирлар Маҳкамаси зиммасига юклатилса, аини мўлдоа бўлур эди.

Сўхбатдош: Набижон СОБИР, «Халқ сўзи» мухбири.

Байрам карнавали — бирдамлик рамзи

Очигини айтганда, Янги йилнинг бошланиши ёшлар ҳаётида алоҳида маъно касб этади. Боиси уларнинг озу-интилишлари, умид-мақсадларига эришининг янги бир саҳифаси очилади. Янги йилнинг дастлабки ўн кунлиги ортада қолган бўлса-да, байрамона кайфият ҳали ёшларни тарқ этгани йўқ.

Шу боис улар кунни кеча пойтахтимиздаги «Ўзқўрғазма-саво» мажмуасига тўпланишди. Биринчи мартабада бу ерда талабалар карнавали бўлиб ўтди. У ерда тўпланган ёшларда ўзига хос жүшқинлик, бирдамлик ва ҳаяжон ҳар бири таъбир қатнашининг юз-кўзидан сезилиб турарди. Залининг байрамона безатила-

ни, саҳнанинг ранг-баранг чироқлар билан порлаб туриши ҳам ёшларни қувончли мулоқотга таклиф қилаётгандек эли гўё. Байрам бошланиб, ёшлар тасаввур ва ҳаёллари билан кашф қилган кийимларида залга кириб келишганини мажмуада гўё эртақлар дунёси жонлангандек бўлди. Бошловчиларнинг ҳазил-мутойиблари, рақс гуруҳларининг чиқишлари тўпланганларга ўзгача завқ ҳаля этди. «Карнавал маликаси», оригинал либос, энг яхши йўналиш, энг яхши жамоа чиқиши кўрик-танловлари талабаларнинг зийракчилиги, зукколигини намойиш этди.

Республикамизнинг таниқли ёш хонандлари, шунингдек, «Умид юлдузлари» фестивали совридорларининг куй-қўшиқлари, мусика садалари остида талабаларнинг қувнок рақслари байрамга ажойиб фойз улашди. Байрам шодиенасида республикамиз-

нинг ўттиздан зиёд олий-гоҳларидан таширф буюрган уч мингта яқин талаба қатнашди. Таъбир ақинида ёшларнинг истеъдодларини қўллаб-қувватлаш, келажакка меҳр уйғотиш, уларни жипелаштириш мақсадида карнавал ташкил этишда ташаббус кўрсатган Тошкент шаҳар ҳўкимияти, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги ҳамда Ўзтелеферадиокомпанияси талабалар ўз миннатдорчиликларини изҳор этишди.

Салим ДОНИЁРОВ, Гофур ЖАБИЕВ, «Халқ сўзи» мухбирлари.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури — амалда

Олий Мақлисимизнинг иккинчи чақирқ олтинчи сессиясида мамлакатда юз бераётган суд-ҳўқуқ тизимидаги ислохотларни жадаллаштириш ва янада тақомиллаштириш, жиноят қонунчилигини инсонпарварлик, адолат, фуқаролик жамияти меъорларига мос равишда эркинлаштиришга эътибор қаратилди. Шунингдек, олдинги қонун устуворлигини таъминлаш, ақолининг ҳўқуқий маданияти ва ҳўқуқий онгини ошириш, фуқароларни қонунга ҳўрмат руҳида тарбиялаш, дўнқарошни ва тайёргарлиги тамоман янгича бўлган ҳўқуқшунос кадрларни тайёрлаш, қонун лойиҳаларини тайёрлашда юрист-олимпларнинг фаол иштироки, миллий ҳўқуқшунослик мактабларини яратиш ва шакллантириш каби масалалар қўйилди.

Шуни айтиш керакки, мамлакатимизда амалга ошириладиган суд-ҳўқуқ тизимидаги туз ислохотлар янги боққича кўтарилиди. Бунинг асл моҳияти ҳалқ фаровонлигини ошириш, жамиятда ижтимоий адолат ва демократия таъминлашнинг устуворлигини таъминлашга қаратилган бўлиб, уларнинг суръати ва натижалари ҳар биримизнинг бугунги кундаги шижоатимиз ва ҳаракатимизга баълоқлидир.

Вазифаларни ҳал этишда, авваламбор, биз ўзимизга қўяётган талабларни қайта кўриб чиқишимиз керак, деб ўйлаймиз. Ахир Юртбошимизнинг: «...биз юридик кадрлар тайёрлайдиган ўқув ва илмий марказлардан... улар уларига қўяётган талабларни қайта кўриб чиқишни кутишга ҳаққимиз», — деб айтган сўзлари замирида барча ислохотларнинг туз моҳиятини ташкил этувчи ҳолиси — инсон омили, унинг дунёқароли, онги ва қалбида юз бериши лозим бўлган ижобий маънодаги инқилоблар назарда тутилган эмасми? Фикримизча, олдинкида турган энг муҳим масала — янги авлоднинг тарбиялаш, воқеа етказиладиган профессор-ўқитувчилар, илм-фан ва ўқув жараёнини ташкил этиш билан банд бўлган раҳбарлар таркиби олдинга қўйиладиган талабларни қайта ва яна бир бор таъбиҳанилик билан кўриб чиқиш лозим. Аудиторияга «фақат билими кучли, амалли таъриббас ва ҳўқуқшунослик илмидаги сўнгги ингиликлардан яхши ҳабардор бўлган, дунёда юз бераётган воқеаларни тўғри талқин эта оладиган, талабаларга инсонийлик, ҳалодлик ва адолат тўғрисидаги сингидиришга қодир бўлган салоҳиятли ва таъриббас мурбабдиларнинг кириштига эришимиз лозим. Ваҳоланки, олдинкида адолат тамойилларига солиқ қолган ҳалодий меҳнатқашнинг дардиди қўлоқ тутиб, унинг оғирини енгил қила оладиган янги авлод юристларини тарбиялаш, воқеа етказиш вазибаси турибди. Бунинг учун олий ўқув юртиларидан олиб бориладиган таълим-тарбия соҳасида фаолиятини тўғри ташкил этган ҳолда, ёшларга илҳом қиладиган бўлган дунёқаролининг тўлиқдан ўзгартиришга эришимиз лозим. Токи бу соҳага кириб келаётган ёшлар ўз олдига мансабдор шахс экан амалдор эмас, балки ҳўқуқшунос олим, ўқитув-

чи, адвокат, юрист маслаҳатчиси эканлиги суд тизими ҳолими — чинакам адолат элисини бўлмаган деган мақсад билан келиши. Ҳўқуқий таълим ва малакали юрист кадрлар тайёрлаш соҳасини тўлиқ тақомиллаштириш мақсади-

ҳўқуқ» каби нуфузли дарсликлар, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг ўрганиши бўйича ўқув қўлланма тайёрлаб, нашр этилди. Аммо, бу ҳажмдаги ўқув адабиётлар ҳам замон талаблари учун етарли эмас. Афсуски, барча фанлар ўқув адабиётлари билан таъминланмаган. Бундан ташқари, яратилаётган адабиётларнинг мазмун ва салоҳиятига ҳам алоҳида эътибор қаратиш лозим, деб ўйлаймиз.

Яқинда ўтказилган таҳлил жараёни шунга кўрсатдики, ҳўқуқшуносликка ихтисослашган вилоятлардаги олий ўқув юртиларининг юридик факультетларида фаолият олиб бораётган кафедралар-

ридан кенг фойдаланиш, янги педагогик технологияларни жорий этиш ўқув жараёнини тақомиллаштиришга қаратилган муҳим омиллардан биридир. Шу билан бирга, талабаларнинг кенг иштирокини таъминлаб, амалдада қўллана келинаётган бепул юридик хизмат кўрсатуви «Юридик клиника» дастури ҳам ўқув жараёнини самаралорлигини оширишга қўллана келиши мумкин. Бунда ҳўқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, адвокатура, солиқ, банк, боққихона, нотариат тизимларида ишлаб келаётган юқори малакали мутахассисларни ўқув жараёнига жалб этиш алоҳида аҳамият касб этади. Шу билан бирга Олий суд, Олий ҳўжалик

ридан кенг фойдаланиш, янги педагогик технологияларни жорий этиш ўқув жараёнини тақомиллаштиришга қаратилган муҳим омиллардан биридир. Шу билан бирга, талабаларнинг кенг иштирокини таъминлаб, амалдада қўллана келинаётган бепул юридик хизмат кўрсатуви «Юридик клиника» дастури ҳам ўқув жараёнини самаралорлигини оширишга қўллана келиши мумкин. Бунда ҳўқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, адвокатура, солиқ, банк, боққихона, нотариат тизимларида ишлаб келаётган юқори малакали мутахассисларни ўқув жараёнига жалб этиш алоҳида аҳамият касб этади. Шу билан бирга Олий суд, Олий ҳўжалик

Ижарадаги боғ

— Ҳўжалигимиз ширкатта айлантурилиди одамларнинг ишта — муносабати тубдан ўзгарди. Ижарага олган боғларига ўз мулкларидек қарашапти. Тунов кунни қизиқиб ўрганиди, кейинги йил йилнинг ўзида 82 киши енгил машина соғиб олибди. Қуриладиган уй-жойлар, элга бериладиган ошлар ҳам шундан.

Ширкат ҳўжалиги бошқаруви раиси Нурмураза Аҳбаров бу гапларини мақтанчи учун эмас, балки тармоқдаги ислохотлар натижасидан кўнгли тўлаётганлиги учун айтганлигини аналдим.

Наънайн биласиз, шундоқ тоғ элтига жойлашган қишлоқ. Наманганнинг довури кетган қирмизи олма-лари унинг соғ ҳавоси меҳнатқаш одамларнинг меҳридан боғ олиди. Бирок, кейинги пайтларда боғлар кексайдими экан қаровидан мазза қочидими, ҳосил чўни пайсади.

Вилоятнинг энг шимолӣ нуқтасидаги Наманнинг табияти ўзига хос. Бу ерда эънинг қоқ чиласида ҳам баъзан уч фаслини кузатасиз. Наманган аҳли қўнчага ёзда олинч чўн шун ерда боғди. Исконсар экинларга тоби ойқ бу ерларнинг. Қишлоқ номи билан аталган ширкат ҳўжалигининг асосий тармоғи ҳам боғдорчилик, қартоқчилик. Кейинги пайтларда галла етиштириш йўлга қўйилди.

Раис 1996 йилда боғдорчиликдан 1 миллион 43 минг сўм зарар кўришганини айтди. Бу Ҳанзада катта пул эди. Кейинги йили у 2,1 миллионга кўтарилди. Тўқсон саккизики йилда келганда ҳам камаймади. Яхшиямки, уша йилнинг қузида ҳўжалик ширкатта айлантурилди. Бўлмаса, тармоқ кони зарарга айланди, қартоқча, галладан тушган даромадини ҳам ямлаб ютиб юборармиди?

Иш қўнчатишнинг янги шаклига ўтишда, боғдорчиликка ижара усулини танлашди. Тўғри қилинган экан. Ҳар тўғри ярим тоннага етказиб меза берадиган боғларга сон кириб қолди. Эгасини топди-да. Соҳибни унга шакл берди, ишловини жойига қўйди, сув, ўғитилган қисмади. Болачақиси билан қишини-ёзини шу

ерда бўлди. Ҳосил пишиб етишга, шартномадагисини тайёрлов корхонасига, қолганини боғорга олиб чиқди. Чўнчани ўша йилдэк мўмай пул кўрди, шашти янакам қўнчиди. Боғини ўн йилда ижарага олиб, соҳиблик ҳиссини тўғилардан бири Анвар Холмуразаев. Унга бир гектар ўғити соғиб жойини беришган. 208 түп мевали дархати бор. Бари «Гол-

дендиллишест» навлӣ олма. Байрати дуруст экан. Ўғил-қизларини енгил олиб боққа юрак-дан қаради. Дархатларини бутаб, элпақча келтирди. Қатор ора-ларини чопди, гўн келтириб соғиб. Бекор уриммаган экан. 218 минг сўм тўлаб ижарага олган боғидан бир миллион сўмликдан ортққ ҳосил йиғиб олди. Обиджон Отахонов, Тур-дибек Тураев сингари шерик-лигини кўрсатди. Ижарачили-гини қўрсатди. Ижарачили-гини ҳосилдан миллиондан зиёд даромад қилишди.

Қисқа ўғитида ижарачи-боғдорларнинг қўли аича узалди. Топганларини рўзгорга, тўй-ҳашамларга сарфлашга, улов сотиб олишгапти. Тасаруфиди уч гектар ери бўлган Екубонов Акрамов ҳатто «МТЗ-80» трактори сотиб олди.

— Еринг бўлсаю техниканг бўлмаса қўйин экан. Тўғри, ҳўжалик билан бу масалада шартнома тузганимиз. Лекин, унатиқчи бўлганимиз не етсини, — дейди у.

— Янгиқўрғон туманидаги бу ҳўжаликнинг боғлари 601 ижара-чига бўлиб берилган. Уларнинг аксарияти бир йил ичи-даёқ, нималарга қодир эканли-гини ҳавас, деб билатайлар ҳам чиқиб қолди. Боғни қўнча қи-ригтасак бўлгани, ошганимиз олчи, деганлар адашди. Қўнча бориб, ер чиқарди. Ҳўжалик билан тузилган шартнома қатъий. Уни бажармаган Абдула-Мирзаев, Раҳмонали Раҳимжон-новлардан боғлар тортиб оли-ниб, танловдан ўғит набвдатга турганларга берилди. Талабдор-лар доимо топилди.

Ижара деганларни ҳўжаликка ҳам даромад манбаи экан.

Қўнчама сарф-ҳаражатларсиз тармоқ ача фойда келтиришга ўтди. Февралда оғи охири-гача сакданлаган яри оқ, ярини қўнча «Суперголд» нави олма боғларига ҳам кўрқ кирди. Юз гектар май-дондаги сара навлар ҳосил-дорлиги кўтарилиди. Биргина ўтган йили боғдорчиликдан 23 миллион сўм соғ қолди олинди. Ширкатнинг молия-вий имкониятлари кенгайди. Ав-валлари, ҳатто иш ҳақига пул топиб беришмаган бўлса, амалдаги йилда қишлоқ инфратузилмасини ширкат лари қуриляшигача қўл етиб борди. Нанай марказига табиий газ келти-рилди. Галлачилик ва қартоқча-чиликда меҳнат қиладиганларга 12

миллион сўм дивиденд берилди. Айтишларча, меҳнат-затор Асаидага Хасанбошевнинг ўзи 110,5 минг сўм дивидендга эга бўлибди.

Ҳўжалик иқтисодийнинг боққа жаҳўларни ҳам олдин-га солиштири. Масалан, галла ҳосилдорлиги 50 центнердан ошиб, соғ фойдаси 3,6 миллион сўмга етди. Қартоқдан келган даромад 6 миллион 619 минг сўм бўлди.

— Паёлиқлик асосидаги меҳнат ижара деганларнинг қишлоқ меҳнатқаш учун месо усул экан, — дейди боғ ҳосилот Мехмонати Саторов. — Одамлар энди «Менинг боғим» деган тапин баралла гапарийшати. Турғида, ўн йил-га ижарага олгандан кейин уники-да. Мана қўнчасиз, Нанай боғлари, унда битадиган қушбуғи олмалар яна аввалги шўхратини топди.

Ижарачи-боғдорларнинг фикри ҳам шундай. Улар яна бир нарсани айтишди. У ҳам бўлса, шартнома асосида маҳсулотни қабул қилиб олаётган тайёрлов ташкилотлари белгилаётган нарҳнинг пастли-гини. Улар қайта ишлаш учун топширилган олма, ноқ учун бундан икки йил аввал ҳам қилганлигига 18-20 сўмдан ҳақ тўлашган экан. Ана шу нарҳ бу йил ҳам ўзгартиришга қодирлибди. Энди ўзини эъти-бор, бугун ушбу пулга ҳам маҳсулотини тайёрлов корхо-наси дарвозаига элтиб бера-ли?

Қудратилла НАЖМИДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Бозорни оқсоқоллар назорат қилишди

Ха, шундай. Сарисий туманидаги «Сарисий» оққ ҳиссдорлик жамияти қошида оқсоқоллар жамоатчи-лик кенгаши тузилди. Бозордаги савдо-со-тиқ ишларини энди оқсоқоллар назорат қилади.

Германия кредит ажратди

Богот туманида ип-калага тайёрлайдиган тўқимачилик фабрика қурилишига асос солинди. Масқур фабрика учун Германиянинг «Commerzbank» 32,5 миллион немис маркаси миқдорда кредит ажратди.

«Ботир» ва «Пери»

Фарғона вилояти ҳўкимлиги БМТнинг халқаро болалар жам-гармаси — ЮНИСЕФ билан ҳамкорликда ёшлар ресурслар мар-кази ташкил этган эди. Ҳозир марказдан ундан зиёд тўғарақлар, спорт ва тил ўрганиш марказлари иш бош-лади. Ушгил болаларнинг «Ботир» қўлар-нинг «Пери» деб ном-ланган клубларида ўтаётган баҳо-муноза-ралар жуда қўнкарли ўтмоқда.

Ҳўжалик шифо маскани қурди

Қарши туманида Я.Омонов номи ҳўжалик ўз маблағи ҳисобидан қишлоқ врачлик пункти қур-ди. Эътиборли то-мони, ўтган йили Қаш-қадар вилоятида 18 та ана шундай қи-шлоқ врачлик пункт-лари аҳолига тиббий хизмат кўрсата бо-лади. Мавжуда ТОЖИБОВ қиз.

Янги авлод юристи оддий халққа фикрдош бўлсин

да тегишли норматив ҳўжа-далар билан бир қаторда ҳўқуқшунослик йўналиши бўйича Давлат таълим стан-дардлари, ўқув, илмий режа-лари ҳамда ўқитиш дастур-ларини замон талабларини келиб чиққан ҳолда қайта ишлаб чиқиш, шўбҳасиз, таълим жараёнини замон та-лаблари даражасида ташкил этиш учун замин яратди. Бунда «Фуқаролик ҳўқуқи», «Тадбиркорлик ҳўқуқи», «Меҳнат ҳўқуқи», «Банк ҳўқуқи», «Солиқ ҳўқуқи», «Боққихона ҳўқуқи», «Адво-катура» каби янги ва устувор йўналишларга алоҳида эъти-бор қаратишимиз керак.

Бугунги кунда Тошкент давлат юридик институтининг ўқув жараёнига янги педагогик технологиялар жорий этилмоқда («Юридик клиника» дастури, ўйин шак-лида ташкил этилган суд жа-раёндари, мавзулар бўйича мунозаралар ва ҳоказо). Ҳор-жий жамғармалар қўмағида «Интернет-синф» ташкил этилмоқда. Бу йўналишдаги илганиларнинг давом эти-риш билан бирга, маҳсус фанлар билан ижтимоий-гу-манитар ва иқтисодий фан-лар ўртасида унгуниқини таъ-минлаш мақсадида мувофиқ-дир.

Таълим жараёнини таш-кил этишда ҳаммаимиз дуч келадиган энг муҳим муам-мо шундан иборатки, маҳ-сус фанлар тўлалигича дар-слик, ўқув ва ўқув-усулбий қўлланмалар билан таъмин-ланган эмас. Тўғри, Тошкент давлат юридик институти профессор-ўқитувчилари то-монидан муастаклик йил-ларида қўллаб дарслик ва ўқув қўлланмалари, моногра-фиялар, Ўзбекистон Респу-бликаси Конституциясига шарҳлар, Жиноят, Фуқаро-лик кодексларига шарҳлар, ўқув дастури чоп қилинди. Утган йилнинг ўзида «Дав-лат ва ҳўқуқ назарияси ва тарихи», «Жиноят ҳўқуқи», «Кримнология», «Тадбир-корлик ҳўқуқи», «Солиқ ҳўқуқи», «Экология ҳўқуқи», «Ҳўжалик процессуал

нинг аксарияти маҳсус фан-лар бўйича бирорта ҳам дар-слик, ўқув ва ўқув услубий қўлланма тайёрлаб, нашр эт-маган. Шу билан бирга, юридик адабиётларнинг молиявий механизмини иш-лаб чиқиш, Халқаро ташки-лотлар грантларини олишга эришиш ҳам ушбу масала-нинг ижобий ҳал этилиши-га замин яратди. Бугунги кунда мамлакатимизда СО-РОС, Конрад Аденауэр, Ев-разия каби бир қатор жам-гармалар фаолият кўрсатиб келмоқда. Уларнинг мақсади миллий таълим тизимида юз бераётган ислохотларга ақин-дан ёрдам кўрсатиш. Инсти-тутимиз олимлари ҳам ушбу жамғармалар қўмағида бир қатор дарсликлар чоп этти-рди. Ҳозир ҳам «Давлат ва ҳўқуқ» журнали СОРОС жамғармаси қўмағида нашр этилмоқда. Институт қоши-да қатор хорижий ташкилот-лар билан ҳамкорликда очил-ган Ҳўқуқий маълумотлар ҳўқуқ кутубхонаси, Инсон ҳўқуқлари ва гуманитар ҳўқуқ муаммоларини ўр-ганиш марказининг очиқ ку-тубхонаси фаолият кўрсатиб келмоқда.

Шу билан бирга, ҳўқуқшуносликнинг турли йўналишлари бўйича алоҳи-да-алоҳида шаклда энг яхши дарслик учун танловлар ўтказиб, қоллибларини моддий ва маънавий раёбатлантириш чора-тадбирларини

2002 йил

Қарияларни қадрлаш йили

...Биз бугунги камоллимизда, ҳаёт йўлларида эришаётган ютуқларимизда ота-оналаримиз, муътабар қарияларимизнинг бекиёс хизмати борлигини унутмаслигимиз, уларнинг оғирини енгил, ҳаётини фаровон қилишга интилишимиз лозим.

Ислом КАРИМОВ.

Маънавият иқлимлари Пирнинг қадри

Ҳаётни, тарихни, ўтаётган йилларимизни нозик кузатган одам сезадик, айнан истиқлолдан кейин турмуш тарихимизда кўп-кўп янги аъёнлар пайдо бўлди ва такомиллашди. Шулардан бирини эслайдик.

Мамлакат халқи ҳар йили Конституция кунига бағишланган тантанали мажлиси, унда муҳтарам Президентимизнинг янаги йилини нима деб эълон қилишларини ўзига хос интизорлик ва ажиб бир ҳаяжон билан кутади.

2002 йилнинг Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилиниши ҳам эҳтирдан қўтилмаган тақдир сифатида жарангадан. Бироқ ботинан, яъни муҳаббат эътиборига қўра, бу ўзбекистонда йиллар мобайнида юриштирилган илҳамий сиёсатнинг узвий қисми, мангикий-илҳамий давоми эди.

Биринчидан, азалдан биз қарияпарвар, яъни каттага — ҳурматда, қичқика — иззатда бўлиб келган халқимиз.

Иккинчидан, шундай маънавий сиёсат юргизишни биздан Асосий қонунимиз талаб қилади. Эҳтимом, «Ота-оналар ўз фарзандларини воёга еттуларига қадар боқиб ва тарбиялашга мажбурдирлар», деган модала маъноси (у Конституциямизга 64-модда бўлиб кирган) бошқа давлатлар қонунларида ҳам бордир. Чунки ҳамма халқ ва давлат ҳам баркамол авлодни воёга етказишдан манфаатдор. Бироқ, ўзимка: «Воёга етган, меҳнатга лаёқатли фарзандлар ўз ота-оналари ҳақида гамхўрлик қилишга мажбурдирлар» (66-модда), деган банд фақат бизнинг Асосий қонунимизда бўлса керак, деб ўйлайман.

Учинчидан, 2001 йилни Оналар ва болалар йили деб эълон қилишда Конституциямизнинг айнан бундан олдинги 65-моддасидан: «Оналар ва болалар ҳақидаги сиёсатнинг шундай тартиқда қилиниши», деган сўзлар моҳиятига суяналган. Шу тартиқда навоёт қарияларни қадрлашга етиб келган эди.

Тўртинчидан, дунёда «Ўзбек модели» номи билан машҳур бўлган ислохотларни амалга оширишнинг Ислом Каримов асослаб берган беш тамойилдаги тадбирчилик, яъни босқичма-босқич ривожланиш (янги сини қўрмай туриб эски синини бузмаслик), кучли ижтимоий ҳимоя, қонун устуворлиги қатъиятлари ҳам қарияларни қадрлаш, яъни кекса авлоднинг жамиятдаги ўрни ва мавқеини жой-жойига қўйишни тақозо этади.

Тилимизда кексаларни «пирни бадавлат инсонлар» деб улуғлаш бор. «Пир» айнан «қария», «кекса» дегани. Чин инсонийлик илми сифатида асрлар мобайнида қамол топиб, халқимизнинг маънавий тарбиялашга улкан ҳисса қўлиб келган тасаввуфда муридни авлиё даражасига тарбиялаб воёга етказиладиган зот ҳам «пир» дейилади. Пир — шунчаки устоз эмас. Устоз шогирдга фақат бир касбу кор ёр илм соҳасини ўргатади. Касбу кор ёр илм-амал устозис ҳам ўрганилиши мумкин. Аммо тасавуф йўли пирисиз мутлақо амалга ошмайди. Пир — муриднинг мутлақ раҳамоси. Чунки у муриднинг нафсини енгитиши, яъни уни маънавий тарбиялашнинг бўйига олади. Бунда мурид инон-ихтиёрига тавоан пир измига топширади.

Ҳақда ҳам шундай. Қарияларимиз — бизнинг маънавий тарбиячиларимиз. Мустамаккачилик сиёсати оқибатида миллат сифатида энг юктузган эримиз нима? Пролетариат диктатураси байроғи остида 20-30-йилларда шўро давлати кекса авлодини, хусусан, энг ақлли, маърифатли, тадбиркор, ҳаёт тажрибаси катта одамларни йўқ қилди, синдириди, сурғунга юборди, умуман, нофаол, айбоси айбоси қилсаларга айлантди. Болаларни оталарга қарши қўйди. Оқибатда фарзандга отадан ҳунар, ақл-идрок, ҳаётий бой тажриба ўтмади. Бу узилишни ҳозир ҳам сезамиз. Халқ сифатида энди энди ҳунарманчилик, мустақил тадбиркорликни изга қўйишни ўрганилмайди.

Раҳматли устозимиз Ғайбулла ас-Салом армон билан бир гапни айтган эдилар: «Ота-бобомиз сонунгар бўлган. Шўро давлати уларни синдириб, мол-мулки, ускуналарини ҳақдорларидан маҳрум қилмаганида, ҳозирга келиб бу авлод Халқимизда бир катта соғун заводи қураганими...»

Қарияларни қадрлаш йили бизни яна бир қарра ёши улуғ инсонларимизни эъзозлаш, уларнинг катта тажрибаларидан фойдаланишни, халқимизнинг қарияларга эҳтиром бора-борасини аср-асрлик меросини йил, тартибга солиш, уни бугунимизга яратилишга ундайди.

Энг муҳими, биз шу тартиқда миллий истиқлол мафкура-мизини чинқаматга эзгу гоилар тизимига айлантириб бораётганимиз.

Отам раҳматли ҳамиша ростини гапирадиган, лафзида турадиган, бир сўзли одам эди. Айни чоғда қариндош-уруғларга, ёру биродарларига ўта меҳр-оқибатли эди. Улар билан тез-тез дейдорлашишни, ўзаро ҳол-аҳвол сўрашишни хуш кўради. Бу одатини қартайган чоғлари ҳам тарқ этмади. Шу боис қачон йўқласа, ҳар қандай ишнинг ташлаб, дарҳол у яшайдиган ҳовлига етиб борардим.

Меҳр-оқибат сабоғи

—Келдимми, болам, аҳволларинг қандай? Уйинг омонми? — Отам шундай деди-да; кейин мақсадга кўчарди. — Эшитгандирсан, фалон-чининг тоби қочиб қўлибди. Олимжон Қомилжон тоғаларининг қатимизга олиб, уни кўриб келайлик, қўлим?..

— Ҳа, барқалла? Унда машинанинг йўлга ҳозирла. — Кўча муюлинига етганимизда отам тагин тилга кирди: — Шу ерда бирор тўхта. Хурбойни домлани ҳам олволайлик. Ҳар қалай, кўпчилик бўлиб борасан, хастанинг кўнгли тоғдай кўтарилади.

Мен моторни ўчириб, эшик тутқичига қўл чўзмаман.

— Андак шошма, ўзим, — дейди отам музда-омини англаб, — сани йўригинг, мени ўрмон бошқа. Домла табаррук инсон. Сан кирсан, боласи орқали айтирибди-да, деб дили оғриши мумкин.

Отам айтганини қилади. Домлани ўзи чақириб чиқади. Беморликдан қайтиб келган, мени алқаб, узундан-узқ дуо ўқийди. Сўнгра енгил тин олади, менга енгилди: — Қариялар билан ҳасталарнинг кўнгли нозик бўлади. Улардан озгина вақтинги меҳрини аямасан, сабоғга қоласан. Одам тағини одам тутди. Шунинг доимо ёдингга тул, болам?..

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ҳикоят

Текнига берилмадиган ёй

—Ундок эшитибманки, юз йил яшаган ва қадди ёйдек ҳам бўлган бир қари киши қўлига асо тутуб бору эрди. Бир йилгити уни тамасхур (масхара — таҳририят) қилиб деди: — Эй шайх, ушбу ёйни неча тангана олдинг? Айт-ғил, токи мен ҳам олурман.

— Шайх дед: — Агар умр топсанг ва сабр қилсанг, ёйни сенга текнига берурлар.

Кайковус УНСУРУЛМАОНИЙНИНГ «Қобуснома»сида.

Баҳмалликлар Жуман Нуримовни «Ҳожи бобо», деб чақирди. «Санғор» ижара ширкатлар бирлашмаси худудиди «Кора» қишлоғида қўрилган 200 метр узунликдаги янги кўприкни ўзининг номи билан аташади.

Асида-ку, Жуман бобо ҳаж сафарига бўлмаган. Аммо нияти бор эди. Мағлаб гамлаб ўтирганди. Ногаҳон ҳамқишлоқлари бошига ташвиш тушди. Кучли ёнғинчилик туфайли тоғ йўлларини сел олиб кетди. 20 та яқин кўприк бузилди, ўнлаб қишлоқ катта йўлдан узилиб қолди.

Узоқ йиллар йўл қурилиши соҳасида ишлаган Жуман бобо учун бу манзарага қараш оғир эди. Табиий офат оқибатларини тутатиш қанча мағлаб талаб этишини ҳаммадан ашироқ биларди. Шу боис ташвиш таҳликада қолган қишлоқдошларини ташлаб, ҳаж сафарига жўнаб

Эзгулик бирла мунаввар олам

кетишга кўнгли бўлмади. — Кўприкни ўзим қураман. Йўлларни биргаликда таъмирлаймиз, — деди у сел оқибатларини тутатиш комиссияси

ободонлаштиришда фаол қатнашган экан. Нафақада чиққандан сўнг эса 3 гектар шаландиқ ерда бот яратибди. Шуларни билиб олгач,

нинг кўз ўнгига бағрига босди. Қурбону Каримда, пайғамбаримиз ҳаётида эл-юрт учун қилинган бундай саёвоб ишлар ҳаж сафари билан тенглаштирилганини айтганда, залли гулдурас қарсақлар босиб кетди.

Шу шу Жуман Нуримовнинг саёвоб ташаббуси эл оғзига тушди. — Бизан ўйланиб қолам, — дейди вилоят бош имом-хатиби Шохмардон Исаев, — кимдир бир сўм ортиқча пули бўлса, етим-есирларга салака қилишни, мактабдо боғичлар қурилишга иштиратишни ўйлайди. Бошқа бировлар эса...

Ана, шундай! Яхшиларнинг инсонийлик фазилатлари ҳар қадамда, ҳар онда қадранди. Муҳом кишиларни турғи йўлга бошлашга кўрилади.

Баҳриддин САТТОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЖУМАН «ҲОЖИ»НИНГ КЎПРИГИ

аъзолари қишлоққа келганларида. — Мағлаб ажратилишнинг ҳолати йўқ. Фақат транспортдан кўмакхалсаларингиз, бўлгани...

кўнглим таскин топди. Кўп ўтмай бобони туман миқдонида катта йилгига тақлиф этишди. Йилгидида ободончилик ишлари ҳамда табиий офат оқибатларини тутатиш масаласи муҳокама бўлди. Шунда қўрилмаган воқеа рўй берди. Вилоят ҳокими санғорлик Ж.Нуримов ҳаж сафарига йилган мағлабини кўприк қурилишига сарфлаганини, йўлларни таъмирлашда бош-қош бўлганини айтиб, уни ҳамма-

«Юртимиз тинч, ризқ-рўзимиз бутун бўлсин!»

Хикматлар Икки хил ном қолаб тилда беғумон. Тирак охир улар қора ер қучиб, қора ер қучиб, қетарми учиб? Ном эзгу эса-чи, қетарми учиб? Икки хил ном қолаб тилда беғумон, бири яхшиланг бариси — ёмон. Доно мақтов олар, нодон-чи, сўқин, Ушунг йўлга, сенга маъқул қайси иш? Юсуф Хос ҲОЖИБ.

Насихатлар. Ешдигининг, ҳиссиётинг, соф-поқлигининг, сиҳатинг, номусинг, обрў ва эътиборингизни қўриқла. Жамоат эҳтиёжини ўйлайдиган фарзандлар етиштир. Фарзандларининг фақат ўзинг учун эмас, ватанинг, халқинг учун ва инсонинг учун тарбия қил. Уғилларнинг сабри, матонатли, фазилатли ва шижоатли қилиб етиштир. Қизларининг ҳам ўзинга умр йилдоши этиб танилаб олган хотининг синигари гўзал хислатли қилиб тарбияла. Оиланг ҳаётини гўзал суратда давом эттир. Оила дара-сини сев, у қўлга ёқимли, қалбга завқ-шаҳқ бахш этиши учун кучингни сарф қил.

Дил изҳори Юрак устидаги тумор. У ҳар доим буйинга тумор тақиб юраркан. Қўриллар «Ичиди юрак бебаҳо гавхар бўлса керакки, шунчалек авайлаб-асрайди-да» деб ўйлашаркан. Бир кун нимадир бўлибди-ю, ўша одам кўча-қўйда қўрилмай қўлибди. Хавотирга тушган кўни-қўшиллар унинг қўлибасига қирибдилар. Қарасалар, боқибди омонатини топширишни экан, кўни қўлибга ўтирибди. Етдида очилган тумор. Қағдида эса бир чиндим тулрок. Хоризда яшовчи бир миллатдошимизнинг умри ана шундай яқин топди. У сўнги нафасига қадар ичига Ватан тулроги солинган туморини буйиндан етмади. Бечорани она қуртга интизорлик шунга ушлаган, ўша бир чиндим тулрок ҳар лаҳза-ҳар он мақруф юрагига мўлҳам бўлиб бўлса, не ажаб! Яқинда дед, ваҳимали бир туш кўрибман. Аллақайси чет элда юрганымиздан. Юртим билан алоқам батамом узилганми. Нотаниш қисмалар «Энди орта йўл йўқ, шу ерда қолсанг», дердилар. Мен йилларимиздан. Дод соларимиздан. У тумонларга борганимдан афсусланаримиздан. Аммо ҳаммаси бефойда эмиш... Уйғонсан, ёштим жинжақ хўл. Тушдаги кўз ёши ўнгил шодлик келтирди, деганларига шунда инондим. Ҳафта ўтиб, ўз Ватанимда эканлигимдан ҳўзвондан-қувондим. Дарвоқе, киндик қўнғинг тўқилган заминдан ҳақто тушидан аяро тушиш ҳам дўшпа! Негаки, Ватан — икки тўт орасига осилган белаёчиқ Ватан — ота-онами, ўзимни, ака-укаларимни, ўғил-қизларингни бағрида аллақанда қўйма

Олимжон УСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Тафаккур қанотлари

«Миллий маънавиятимиз асослари»

Муҳаммадхон Имомназаров ва Марямхон Эшмуҳамедованинг уч қисм, 22 мазруза матнидан иборат ушбу китоби республикамиз мустақиллигининг ўн йиллигига бағишланиб, «Тошкент ислом университети» нашриёти томонидан нашр этилган. Биринчи навбатда ижтимоий-гуманитар йўналишдаги олий ва ўрта махсус ўқув юрталари ўқитувчилари ҳамда талабаларига, маънавият соҳаси мухта-сисларига мўлжалланган. Китоба миллий маънавиятимизнинг бугунги долзарб масалалари, унинг тарихий-таърихий тақомил йўли изчил ифололланган. Матнларнинг назарий-усулий йўналишига Юртбошимизнинг миллий маънавият муаммоларига доир нуқта-нариқларидан билдирилган фикрлар асос қилиб олинган.

ҒУРУР

Менинг бобом уруш қатнашчиси. Анкироғи, ҳаётинг аччиқ-чўчугини хўп тогган, турмушининг паст-баланд сўмоқларидан ошган инсон. Яқинда у киши саксон ёши қаршилади. Лекин куч-мадордан толганларин, қатордан четда қолганлари йўқ. Энг муҳими, қонун қараманг, доимо мен сингари 36 ноябрасининг, 20 дан ортқ аврасининг ардоғида. Гап-сўзлари, ҳурмат-эътибори жойида. Вақти-вақти билан бизга бошидан ўтганларни, қўрган-кечирганларини гапириб беради. Тинчликнинг қадри, мустақилликнинг шарофати, илм олиш, касб-хўнар ўрганишининг ҳосияти ҳақида фикр юрлатади. Поқ-халол яшаш энг катта бахт эканлигини уқтиради. Бирор иш бурорса, ҳеч кимга малол келмайдиган қилиб айтди. Хато-камчиликларинингизни даъдурустан юзмигизга солмай, дилчимизга ботмайдиган қилиб тушунтиради. Яхши ишчимизни эса мактаб, бошқаларга намуна сифатида тилга олади.

«Танланган асарлар»

Бобомизнинг панд-ўғитлари, ибратли ҳикоялари, оқ тиллақлар-ла йўригилган дуолари бизга ҳаммаш маънавий кучмада бағишлайди. Одамларга яхшилик қилишга, меҳр-оқибатли, одоб-ахлоқли бўлишга ундайди. Шу боис биз шундай доно-табаррук бобомиз берилган фарзандимиз, турурларимиз, юртимиз, улкамизда бундай қариларимизни кўпчилигидан қурсанмиз. Феруза ИСМОИЛОВА, Тошкент Давлат техника университетини қошидаги академик лицей талабаси.

«Ватан абадий»

Иқтидорли шоир Сирожиддин Саййиднинг янги китоби шундай номланган. Мундарижасига қўра, «Ватан озода бўлсин», «Эй, дил аҳли, эй гўл аҳли...», «Болалик қайтмайди», «Думалоқ одам», «Бозор иқолиёти», «Шамнома» каби болларга ажратилган. Ҳазрат Абу Ҳомида ал-Ғаззали, Абу Абдулло Рудакий, Ҳофиз Шерозий сингари алломалар, Андиер Вознесенский, Лойқ Шералӣ каби қарош халқлар шоирлар, иқоладар таржумалар ила бойитилган. Китоб «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси Бош тахририяти томонидан чоп этилган.

Саҳифа учун масъул Абдунаби АҲДУНАБОВ

Орамиздаги одамлар

Янги йил мамлакатимизда Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилинганини эшитгач, Алломиш бобо хурсанд бўлди. Боши осмонга етди.

Бу Алломиш бобомизнинг ҳам исми Алломиш. Лекин фамилиялари Бобуроев эмас — Мансуров. Яшаш жойларимиз бахши шоирлар айтиб ўтган Бойсу-ну Қўнғирот элида эмас, Саросиё тумонларда — Чорбоғ-жала деб аталадиган қишлоқда. Ҳаёти билан танишсангиз, «Э, бу киши ҳам минг ёшли Алломиш бобомизнинг нақд узи экан-ку!» дейсан.

Энди сўйлаш — биздан, эшитиш — сиздан. Ҳаким деганларнинг ҳаммасини ҳам одамлар Алломиш дед улуғлайвермайдилар. Ҳакимбек олти бешда мана-ман деган бешда билгани йўнлар кўра олмаган ўн тўрт йил ботомлик ёни даст кўтарди. Ёйга ўқ жойлаб, тоққа қаратиб отган эди, ўқ Боботонинг бир чўққи-

ганининг овозига тақдир қилиб, унинг «Догман-доғи» деган қўшиғини айтишни хуш кўрган.

Бўйи янгиллик чоғи не бир сабаб билан Сурхондарёнинг Жойилма деган қишлоғига кел-

диб қолди. Абурашид исмли дўстининг қистовига қўра муш-типар бир аёлнинг далада қолиб кетган ўтинини уйига элтиб беради. Уша «муштипар» аёл соҳибжамол экан. Эсли-хушли, саранжом-сарштали экан. Эридан ажралибми ё айрилигим, кўзунчоқдай учта қизалогини оқ юнб-оқ тараб ўтирган экан. Шунда болали-гида яхши кўрган «Догман-доғи» қўшиғи Ҳакимбойнинг хотирасида жонлангандай бўлади. Осмондаги жала юлдузлар қўзига ўша аёлнинг жомалини эслата бошайди. У оромини йўқотади. Аёлнинг отаси Абу-ла бобонинг ҳузурига боради.

Барчининг учта қизи бор. Бир кун ташлаб кетарсан-ов. Йўқ, бўлмайди... Дос-тонинг, яхшиси, бошқа би-роғига бориб айт. —Унда Ойбарчининг ўзи-га бориб айтаман. —Ҳай, бола! Буриингиз яхшилаб артиб ол аввал. «Алломиш бўламан», эмми... Тир-риқчиликнинг, кўнглининг юқи Алломиш кўтарган ўн тўрт ботомлик камондан оғирок-дир.

Ҳакимбой бу гапга жўзли жавоб топмади. Жим қолди. Изига қайтди... Ҳафта ўтиб, яна келди. Бу гал Абдула бобо уни очинроқ қарши олди. Чой қўйиб олди. Барчининг уйи-

га айланишмай, ўзига келиб учрашаётганини ёқди бобого. Қўнғилда минг ҳафта минг умид билан уларга оқ фотиха берди...

«Меҳр — икки қўла», дейдилар. Мақсадига эришган Ҳакимбой Мансуров деҳқон бўлиб, бобгон бўлиб, эл-улус ивара долурғи солиб яна-ди. Қанчалар-қанча муқофотлар олд. Бугун эса нафақада.

Кўша-қўша неваралар арло-ғида. Аммо кексаларни тан олганча йўқ. Ҳамон кўзлари ўткир. Қўллари темирдай. Юдузлар чаманга ҳамон ёш боладай завқ тошиб қарайди. Ҳалиям «Догман-доғи» деган қўшиғини хиргойи қилиб юради. Зеро, Ойбарчиндай ёри бор, оқилу оқилда фарзандлар устирган ёш қарининг қўлини билиб, уларнинг қар-нига етиб турган юрти бор, Юртбошим бор одамнинг тилидан қўшиқ тушмаслиги табиий.

Қуролли Кучларнинг 10 йиллигига

Ўзбекистоннинг кун сайин тарққибт пилла-повларидан дадил қадим ташлаб бораётганлигини қувонч билан гапирмайсиз. Қалбимизда фахр ва ифтихор туйғусини туймиз. Бироқ юрт равақига ҳасад кўзи билан қараётганлар бор экан, «Оғоҳ бўлинглар!» деган даъватлар ҳар дам қулғимиз остида кўнгирадқай акс-садо бўниб туриши даркор.

Остона

Боткен воқеалари, бир гуруҳ жангариларнинг Сурхондарё ва Тошкент вилояти ҳудудига бостириб кириши Қуролли Кучларни ислоҳ қилиш тўғрисидаги қарор ўз вақтида қабул қилинганлигини яна бир бор тасдиқлади. Ислохотларнинг мазмун ва моҳияти Президент Ислам Каримовнинг иккинчи чақир-чи сессиясидаги маърузасида аниқ кўрсатиб ўтилган: «Қуролли Кучлардаги ислохотларнинг маъно-мазмунини лухта ташкил этилган, тезкор ва ҳаракатчан, яхши таъминланган, замонавий қурол-яроғ ва техника воситаларига эга, маҳорати юксак, тезкор ҳаракат қила оладиган армияни шакллантиришдан иборат».

Чегара ҳудудларида уч босқичдан иборат ўқув ҳамда жанговар машғулотлар ўтказилди. 2001 йилда Сарниосиё заминиде бўлиб ўтган жанговар машғулотларда чегара қўшинлар таркибидеги тезкор гуруҳ вакиллари юксак маҳоратларини намойиш қилишди. Бу тезкор ҳаракат қила оладиган армия шакллантирилган далолат беради.

Чегара ҳудудларида уч босқичдан иборат ўқув ҳамда жанговар машғулотлар ўтказилди. 2001 йилда Сарниосиё заминиде бўлиб ўтган жанговар машғулотларда чегара қўшинлар таркибидеги тезкор гуруҳ вакиллари юксак маҳоратларини намойиш қилишди. Бу тезкор ҳаракат қила оладиган армия шакллантирилган далолат беради.

БМТнинг жаҳон озиқ-овқат дастури бўйича ЮНИСЕФ Болалар жамғармаси, Буюк Британия, Франция, Германия, Япония ва бошқа мамлакатлардан юборилган (оziқ-овқат, ун, дори-дармон, кийим-кечак...) инсонпарварлик ёрдам юклари Термиз дарё порти орқали баржаларда Афғонистон халқига етказиб берилди ва берилмоқда. Утган йилги яна бир муҳим воқеа шуки, қатор вазириларида ташкил топган махсус гуруҳ аъзолари «Хайратон» кўпригини назоратдан ўтказишди. Тулик талабга жавоб бериши аниқланганча, кўприк очилди. Бу кун том маънода байрамга айланди. Ушанда жафокаш афғон халқининг байрамона кайфияти мен ҳам шерик бўлгандим. Шимолий Афғонистон ҳар-

«Эмакла» ва бошқа командаларни ўта зийраклик билан бажаришди.

Утган йили Ўзбекистон телевидениесининг «Ўзбекфильм» студияси ва Ўзбекистон Республикаси Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи Қўнғит хамкорлигида 4 қисмдан иборат «Остона» баллий фильми тайёрланди. Фильм чегара ҳауалларидан тайёрланганлиги, чегарачи-жангчилар, денгизчи, шунингдек, офицерлар ҳаёти ва фаолиятига бағишланганлиги билан муҳим аҳамиятга эгадир. Фильм Ватанга муҳаббат, садоқат, меҳр-оқибат туйғуларини тараннум этади.

ҲИҚМАТ

Ҳиқматингизни тут баланд эл олдиде, Ҳиқматингизча мартабанг бўлағи баланд.

Фермерга газетанинг қадри ўтди

Ангор туман ҳоқимлигида бир киши кириб келди. У эини: «Хўжамберди Маъмуркуловман, фермерман», деб таништирди. — Почтага бордим, халқ таълими бўлимига, кутубхоналарга бордим. Хуллас, ўзим илаган саволга жавоб тополмаганидан, мана, сизнинг хўзингизга келдим. Ердан қилинг, — деди у — туман ҳоқимининг ёрдамчиси Баҳодир Чориева. — Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури борку. Шу ҳужжат қачон эълон қилинганини билмайтман. — Бу радиолан, телевизордан ҳар кун айтиладику, — деди ёрдамчи. — Эшитганим хотиримдан кўтарилади-кетаверади. Шу, ўқитган бошқа экан-да. Баҳодирнинг саволга қорозга қарамасдан аниқ жавоб қайтарганини, пишиқлигини кўриб, Хўжамберди фермер жойлашган ўқиб олди. Таббирқорларни қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги ҳужжат чиқарган қарорларни суриштира бошлади. — Нима керак сизга бу нарсалар? — деб фермер Баҳодирнинг қизиқсиниб сураганига парво қилмасдан савол устига савол ёлдирмақчи бўлди.

— Бу саволларга жавоб — битта, — деди Баҳодир ҳам вақти зикрлигида ишора қилиб. — «Халқ сўзи» газетасига обуна бўласиз. Излаган гапингизни шу газетадан толасиз. — Кечирасиз, обуна мавсуми ўтиб кетмадими? — Йўқ, бу газетга йил бўйи ёзилш мумкин, фақат январдан эмас, кейинги ойдан оласиз. Ўзи обунага пулингиз борми? — Пул бор. Трактор олам дегман ҳали. — Ана қаранг. Тракторга кучи етган фермер обундан чўчиб ўтирмак. — Албатта, албатта... Маъмуркулов чўчиб кетгандан сўнг ҳоқим ёрдамчиси кўлди. — Ислохотлар оламларни ҳисобдонликка, китоб ўқшга, мутлоғага ўргатмоқда, — деди у. — Бу фермер айтганидан қайтмайган одам. Қурасиз, шу газетга энди албатта, обуна бўлади. Обуна паттасини менга олиб келиб кўрсатишдан эринмайди ҳам. Узининг ҳам ёзувчи-зувга эви бор...

Ўз мухбиримиз.

2002 — экотуризм йили

Маълумки, жорий йилни БМТ Бош ассамблеяси Халқаро экотуризм йили, деб эълон қилди. Кеча «Экосан» халқаро жамғармасида айнан ушбу мавзуга бағишланган «Экотуризм — атроф-муҳит ҳимояси ва барқарор ривожланишнинг муҳим омили» мавзусида учрашув ўтказилди. Унда нафақат вазирилик ва идоралар вакиллари, балки Ўзбекистонда аккредитация қилинган дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар вакиллари ҳам иштирок этишди.

Мавжуда ХОЛМАТОВА, «Халқ сўзи» мухбири.

Солиқ ҳаёти

Кўва тумани солиқчилари савдонинг беллиги «тепишмаганида» «Деҳқонобод» жамоа хўжалиги Шўр маҳалласида истиқомат қилувчи фуқаро Қўрамон Дадақонов ҳаш-паш дегунча 39 минг сўмлик бўлиб қолар эди. 50 литр қўлбола винонинг ўзи ҳам, пули ҳам бу гал буюрмай қолди. ҳудудий комиссиясининг руҳати билан «Дилшо» хусусий фирмасига қарашли дўконда назорат тартибиде қиқса муддатли текширув

ўтказганлариде спиртли ичимликлар савдосини бир қатор бузиллишларнинг шохиди бўлиши. Дўконда аҳоли билан пулик ҳисоб-китобларда қўлланилиши шарт бўлган назорат касса машинаси умуман ишла-

Ж.НОСИРОВ.

САВОЛ БИЗДАН... Кечаги сондаги саволинг жавоби: Янзи дарёсининг узунлиги 6300 километр. Тўрғи жавобни биринчилар қатори Тошкентдан Зафар Бобоқулов, Шарифулла Асадуллаев айтишди.

«ХОРАЗМ ШАКАР» ОАЖ ЭМИССИЯ ПРОСПЕКТИ

ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТЛАР. 1. Тулик ва қисқартирилган номи: «Хоразм шакар» очик акциядорлик жамияти — «Хоразм шакар» ОАЖ. 2. Жамиятнинг юридик ва алоқа манзили: 741310, Ўзбекистон Республикаси, Хоразм вилояти, Ҳазорасп тумани, Янгибозор қишлоғи. 3. Давлат рўйхатидан ўтган санаси ва рақами: Хоразм вилояти, Ҳазорасп туман ҳоқимининг 2001 йил 27 ноябрдаги 727-сонли қарорига асосан давлат рўйхатига олинган. 4. Ҳуқуқий мулк шакли: очик акциядорлик жамияти. 5. Қайси (уюшма, концерн, ассоциация, корпорация) вазирилик таркибига қарашли: Ўзбекистон Республикаси «Озиқовқатсаноат» уюшмаси. 6. Хизмат кўрсатувчи банкнинг (банк бўлиминининг) номи ва эмитентнинг ҳисоб (жорий) ва бошқа рақамлари, банк коди: Ўзбекистон Республикаси акционерлик-тижорат «Пахтабанк» Хоразм вилояти, Ҳазорасп бўлими, х/р 2021000403836555001, МФО 00558.

ЧИҚАРИЛАЁТГАН АКЦИЯЛАРНИ ТАҚСИМЛАШ ТАРТИБИ. 1. Умумий маълумотлар: а) низом фонди — 14 200 000 минг сўм; б) акциялар сони — 1 420 000 дона; в) битта акциянинг номинал қиймати — 10 000 сўм. 2. Давлат улушига ажратилган эгаси ёзилган оддий акциялар: а) акциялар улуши — 51%; б) акциялар суммаси — 7 242 000 минг сўм; в) акциялар сони — 724 200 дона. 3. Меҳнат жамоаси улушига ажратилган эгаси ёзилган оддий акциялар: а) акциялар улуши — 0,57%; б) акциялар суммаси — 80 630 минг сўм; в) акциялар сони — 8 063 дона. 4. Эркин савдо улушига ажратилган эгаси ёзилган оддий акциялар: а) акциялар улуши — 9,43%; б) акциялар суммаси — 1 339 370 минг сўм; в) акциялар сони — 133 937 дона. 5. Чет эллик инвесторлар улушига ажратилган эгаси ёзилган оддий акциялар: а) акциялар улуши — 39%; б) акциялар суммаси — 5 538 000 минг сўм; в) акциялар сони — 553 800 дона. 6. Акцияларнинг чиқарилиш тартиби (нақд ёки нақдсиз қўринишда): 100%, 14 200 000 000 сўмлик 1 420 000 дона акциялар нақдсиз, электрон ёзувларда Марказий ва иккинчи даражали депозитарийда сақланган ҳолда.

Қўлбола вино буюрмади. Республика кўчмас мулк биржаси аукцион савдоларига тақлиф этади. Ҳурматли ишбилармон ва таббирқор жаноблар! Савдолар 2002 йил 14, 21, 28 февраль кунлари соат 11.00да Республика Биржалар маркази биносиде ўтказилади. Савдоларга қўйилган объектлар қўйилади: 1. Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси Чорсу майдониде жойлашган «Ўзбектуризм» миллий компанияси таркибидеги «Чорсу» меҳмонхонаси. Бошланғич баҳоси — 15 000 000 АҚШ доллари. 2. Андижон шаҳри, Амир Темури кўчаси, 9-уйда жойлашган «Хлебопекарня» ишлаб чиқариш савдо корхонаси. Бошланғич баҳоси — 35 000 000 сўм. 3. Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Уртаовул қўрғониде жойлашган «Уагромашсервис» уюшмаси таркибидеги «Агрореммаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси мулкчи мажмуаси. Бошланғич баҳоси — 90 000 000 сўм. Ҳурматли ишбилармон ва таббирқор жаноблар! Икмониятингизни бой берманг! Ҳаридорлардан арзадарини қабул қилиш савдо бошланганидан 1 соат олдин тўхтатилади. Ушбу объектларга қизиқини бор хоризлик сармандорлар, ишбилармон юридик шакллариде Республика Кўчмас мулк биржасига мурожаат қилишларини сўраймиз. Манзиллиги: Тошкент ш, Бухоро к., 10-уй, Республика Биржалар маркази бинос, 3-қават, 44-хона, Республика Кўчмас мулк биржаси. Маълумот учун телефонлар: 136-26-26, 136-26-75, факс 136-06-17, www.uzkmb.com

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазириликнинг жамоаси вазири ўринбосари Илҳом НЕМАНЖОНОВ қўнғит ФЕРУЗАННИНГ бенаҳт вафот этгани муносабати билан чуқур ҳамдардик изҳор этади. Ўзбекистон Телерадиокомпанияси хоризий мамлакатларга эшиттиришлар бошқармаси жамоаси «Ахборот» бош муҳарририни бўлим мудирини Абдулфайз Сайқасқаровга падарин буюрдуқор САИДХОШИМ ота ва укаси АБДУЛФАЙЗНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таян изҳор этади. Абдулла Қодирий номидеги Тошкент Давлат Маданият институти жамоаси «Ўзбекистон тарихи ва миваинишунисини» кафедраси доцент, тарих фанлари номзои Хусан Файзинова умр йўлдоши Саодат ая ЧОРИЕВНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таян изҳор этади. Халқаро Шароф Рашидов хайрия фонди жамоаси фонд аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Оқдодон ХУСАНОВНИНГ вафоти муносабати билан унинг оида аъзоларига ва дусту биродарларига чуқур таян ва ҳамдардик билдирадиди.

«ХАЛҚ СҮЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО» МУАССИСАЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси. Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ. Тахрир хайъати: Э. БОЛИЕВ (масул котиб — «Халқ сўзи»), М. ЕГОРОВ (масул котиб — «Народное слово»), Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), С. ЗИНИН, М. МИРАЛИМОВ, С. МУХИДИНОВ, Ш. РИЗАЕВ, М. САФАРОВ, Р. ФАҲХОДИЙ, И. ХУДОЁЕВ, И. ШОҒУЛОМОВ, О. ҚАЙПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ҳ. ҲОШИМОВ. БЎЛИМЛАР: Иктомий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92. Иқтисодийёт — 136-36-65; 132-10-65. Маънавият ва маърифат — 136-35-60; 133-07-48. Газетчилик билан алоқа ва минакалар — 136-29-89; 133-07-48. Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08; Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15; Котибият — 133-10-28; Эълонлар — 136-09-25. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 3115, 34610 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Газета тахририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди. Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ. Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА. Навбатчи — Ҳ. КАРИМОВ. Мухасхих — О. АБДУАЗИМОВ. МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Тахририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди. «Шарқ» нашрийт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилади — 20.30 1 2 3 4 5 6